proLékaře.cz | 22.11.2026

Zemřel prof. MUDr. Stanislav Němeček, DrSc.

V polovině srpna, 17. 8. 2016, nás navždy opustil prof. Němeček, významný neurohistopatolog, tvůrce „hradecké neurohistologické školy". Odešel na slovo vzatý odborník, který dokázal syntetizovat histopatologické nálezy s klinickými a grafickými projevy nemocí a v diskuzi s klinikem, i na základě srovnání se staršími případy s již známou katamnézou, podstatným způsobem přispěl k definitivní diagnóze.

Narodil se 4. 11. 1931 v Hradci Králové do lékařské rodiny, která ovlivnila jeho výběr povolání. Studium na pražské lékařské fakultě ukončil v roce 1956 a vzápětí nastoupil na Ústav patologie v Hradci Králové. Odtud později přešel na neurochirurgickou kliniku, kde se roku 1962 stal vedoucím její neuropatologické laboratoře. Postupně publikoval více než 310 vědeckých prací vč. čtyř monografií. Experimentálně se věnoval transtentoriální herniaci, řešil problematiku míšního traumatu, kde zavedl pojem „autodestrukční poškození", který převzali i zahraniční autoři. Popsal vývoj cysty hemangioblastomu, k prioritní práci patří i popis komplexních synapsí v oliva inferior. Spolu s Lodinem publikoval velkou monografii „Neurobiologie". Mezi lety 1984 a 1998 se stal vedoucím Katedry histologie a embryologie na LF UK v Hradci Králové. Tam přinesl nové téma transplantace embryonální mozkové tkáně jako možný podklad k léčbě parkinsonizmu. Poté se doktor Němeček rychle habilitoval a v roce 1991 byl jmenován profesorem. Věnoval se v té době velmi intenzivně i výukové činnosti a hlavně brzy po nástupu do funkce vedoucího histologie na LF vytvářel koncepci pregraduálních přednášek – byl ale také pravidelným účastníkem a zasvěceným diskutujícím na postgraduálních neurochirurgických kurzech. Stále zůstával vedoucím neuropatologické laboratoře neurochirurgické kliniky a s klinikou, kde se pravidelně zúčastňoval klinických seminářů, nepřerušil úzkou spolupráci. Se svojí manželkou, neuroložkou, pracující na neurochirurgické klinice, se zajímal hlouběji o problematiku gliomů a genezi epileptického záchvatu. Do společné hradecké monografie „Neurochirurgie" napsal důležitou kapitolu o patologii nádorů CNS, ke které se stále vracíme.

Profesor Němeček nebyl jen zanícený a ceněný histopatolog. Věnoval se neméně aktivně své rodině i koníčkům, z nichž zajímavé bylo sbírání marionet – loutek, většinou dřevěných, které si přivážel také ze svých cest po světě. Poslední roky chystal rozsáhlou monografii „Neuropatologie", na které s přestávkami pracoval a která již zůstane nedokončena. Je mi líto, Dádo, že už se spolu na



nábřeží Labe, Ty na procházce se svým jezevčíkem, já spěchající někam na kole, nezastavíme a neprohodíme pár slov o tom, na čem právě pracuješ, co Tě těší.

Na prof. Němečka budeme vzpomínat jako na otevřeného a pro svůj obor zapáleného, vzdělaného člověka, který byl pro své kvality uznáván neurochirurgy a patology nejen u nás, ale i ve světě.

doc. MUDr. Jiří Náhlovský, CSc.